

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.84

Hely

Idő

"1848"/1926"

Személy

Szerző: .....

Cím: *A régi tűzriadó*

Forrás: .....

Nemzeti Ujság

3p

(Hely)

1926. 12. 25.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házinymoda 1923

— (A régi tűzriadó.) Egynéhány év előtt egy Budapest melletti sváb faluban egy alkalommal a következő szokatlan esetet láttam. Egy parasztleány az utcán futva, megállított egy szemelövő asszonyt, kivel csakhamar felugrott egy kökerítésre, ahonnan mindketten torkuk szakadtából együttesen azt kiáltották: „Feuer!“ (Tűz!) Ezt a vészkiáltást előre és hátrafelé is ismételték. Erre a következő második utcából ugyanazt a kiáltást lehetett hallani, mely „tűzriadó“ valószínűleg egynéhány pere alatt így eljutott a falu mindkét végére. Nyomban utána megkondult a falu templomtornyának a harangja s az emberek máris vizes edényekkel siettek a már jól látható tűz színhelyére. És jelenleg is ily kezdetleges módon történik a tűzriasztás a főváros közvetlen közelében. Egészen hasonló volt a „tűzriadó“ az ország fővárosában is még az 1848 körüli években, a telefon, távíró, szervezett tűzoltóság és vízvezeték hiánya miatt. Az akkori „Ofner General Commando“ által a Buda helyőrség számára kiadott „Tűzoltási rend“ (Fuerlosch Ordnung)* érdekes képet nyújt a fővárosban divott felriasztásról és nehézkes intézkedésekről tűz esetén. Eszerint egy kezdődő tűzvész úgy jeleztetett, hogy a közeli laktanyából az összes dobosok szétküldettek a városba. Kiknek hangos szóval „Feuer“-t kellett kiáltaniuk és dobszóval a tűzriadójelt megadni. Ezenkívül a templomokban félreverettek a harangok. A pesti főőrség tisztje köteles volt tizenkét helyre azonnal gyalog küldőncöket küldeni jelentő cédulákkal és pedig: a vezénylő tábornokhoz, a várparancsnok-, hadosztálydandár-, valamint a pesti városparancsnokhoz, az állomásőrnagy és kapitányhoz, a katonai parancsnok segéd-tisztjéhez, a mérnöki igazgatóságához, a várbeli és vizivárosi laktanyákhoz, valamint a

pesti tűzparancsnoksághoz. Ezen jelentő cédulák elő voltak készítve és csak a tűzvész helyét kellett kitölteni. A tűzészertárban lévő nagy tűzfeckendő fogatolása akként történt, hogy azon altiszt, aki a vezénylő tábornoknak vitte a tűzjelentést, csak onnan volt menendő ezen tűzfeckendőhöz, annak rögtöni fogatolása végett. Ha a Várban nagy tűz támadt, a vizivárosi laktanyából egy egész osztály vonult fel és a Disz-téren, ha pedig ott égett, a Szt. György-téren vett felállítást. Ezenfelül a várbeli granátos zászlóalj köteles volt nyomban huszonnégy kis biztonsági őrséget, (vezetőikkel együtt 143 embert) kiküldeni, nevezetesen: a vezénylő tábornokhoz, a hadosztály-, dandár- és várparancsnok tábornokokhoz, a kerületi és erődtitési igazgatókhoz, a hadművelési osztályhoz, az állomás-őrnagy és kapitányhoz, a katonai parancsnokhoz és segéd-tisztjéhez, az országház épületébe és udvari kamaráéhoz, az ad latus kapitányhoz, a szertárhoz, az országház pénztárához, a hadi államtitkárhoz, az élelmezési-, gazdasági- és igazságügyi referenshez, a főzrhadbíró és tábori főpaphoz, a vezénylő tábori főzrsorvoshoz s végül a lottójövedék hivatalához 4–10 embert. A tűzoltási rend értelmében a Várban minden kinestári épület és laktanya udvarán, a padlásokon készentartott vízbödönökön kívül, azon indokolással, hogy az általános szűkséglegéhez kiutalt víz a Várban csak takarékosan van kimérve, még 3–6 darab vízzel telt nagy viztartály volt elhelyezendő. Végül ki látásba helyeztetett, hogy a Várban, a Nándor-téren ujonnan épült granátos laktanya részére 1849-ben egy nagy tűzfeckendő fog beszereztetni és ennek, valamint egyéb tűzoltószerek elhelyezésére egy külön szertár fog építettni. Kiadatott Buda, 1847. december hó. (Szász Agost.)